

و یا تولید نمود و یا مدت بیمه جنسیکه مدت کمی (برای حمل بمحلی و تسلیم بخریدار) بیمه شده بود منقضی و یا جنسی برای اینکه فروش شده و باید تسلیم خریدار و از صورت دارائی تاجر فروشنده خارج شود خود او شخصاً میتواند همین جنس خرید و تولیدشده و یا مدت بیمه منقضی شده را در دفتر وارد و ثبت و بیمه و آنرا تمدید نماید ولی باید بلافاصله بکمپانی بیمه این عمل خود را اطلاع دهد و چون این عمل و تسلیم دفتر مزبور از طرف کمپانی بیمه بشرکت یا تاجر یک مشتری کمپانی بیمه است ناشی از اعتماد و مبنی برصحت عمل است بنابراین هرگاه تاجر یا شرکت یا بنگاهی که دارای دفتر مزبور است جنس تازه خرید یا مدت بیمه جنسی را که منقضی شده پس از وقوع حادثه یا در همان آن در دفتر مزبور بتاریخ چند ساعت یا روزی مقدم ثبت و بیمه و یا تمدید نماید باز کمپانی بیمه روی همان حسن عقیده و اعتماد که بمشتری خود پیدا نموده بدون تردید غرامت آن جنس تلف شده را که بکیفیت فوق از طرف تاجر یا شرکت بدقت Floating policy وارد شده است می پردازد ولی چون اغلب تاجر و شرکتها از عواقب وخیمی که از این عمل حاصل میشود با اطلاع هستند در اینگونه موارد هیچوقت مرتکب جعل یا تقلب نشده و از اعتمادی که شرکت برای آنها قائل گردیده سوء استفاده نمی نمایند.

محمد علی دادخواه

یا تسلیم جنس بکشتی بجهت مواعی بخریدار نرسد که خود او اقدام به بیمه نماید فروشنده مدت بیمه را که برای زمان و مسافت عرض راه و حمل جنس تا بندرگاه مقرر شده مبداء یا وسیله نقلیه - منظور نموده - احتیاطاً چند روز و هفته اضافه خواهد کرد - منتهی چون شرکتها و تجار مهم صادر و واردکننده که دائمآ در صادرات و واردات مباحثت و دخالت دارند با کمپانی های متعدد بیمه روابط دائمی و محاسبات جاری داشته و غالباً روی قرار داد های بیمه عمومی General policy اجناس موجودی آنها در هر مکان و حالت بیمه میباشد و باضافه از طرف کمپانی بیمه دفتری باسم بیمه متحرک Floating policy بآنها داده میشود که خودشان برای جلوگیری از حادثه آتی در فاصله وقت مصروفه برای اعلام و درخواست بیمه از کمپانی وقوع آن محتمل است هر جنس را که بدست میآورند یا تولید و خرید مینمایند که جزو موجودی انبار و دارائی نیامده یا مدت بیمه جنس منقضی و یا بجهت فروش آن از جزء موجودی آنها خارج میشود خود تاجر یا شرکت مزبور نسبت بآنها عمل بیمه نمودن جنس مذکوره را بدون درخواست و اعلام قبلی بکمپانی یا ثبت در همان دفتر انجام و بلافاصله این عمل را بکمپانی بیمه اطلاع دهد

فرضاً هرگاه چنین تاجر یا شرکتی که از طرف کمپانی بیمه دفتری بیمه متحرک Floating policy با داده شده جنس خریداری

شهادت دروغ

در مورد این ماده هرگاه شهادت دروغ متضمن نفع یا ضرری برای متهم نباشد شاهد کاذب قابل تعقیب نیست. شهادت دروغ وقتی مجازات دارد که شاهد قبلاً مطابق مقررات بصدق گفتار ملتزم شده باشد و بنابراین شهادت اشخاص غیر بالغ و کسان دیگر که شهادت آنها بدون التزام باید استماع شود اگر دروغ باشد قابل مجازات نیست. دیوان تمیزفراسه در تفسیر ماده ۳۶۱ قانون مجازات عمومی میگوید:

مراد از شهادت در این مورد شهادت در دادگاه میباشد و شامل شهادت نزد مستنطق نیست.

بموجب ماده ۲۱۵ قانون مجازات عمومی هر کس در امور جنائی شهادت دروغ بدهد که در حکم دادگاه مؤثر واقع شود اعم از اینکه کتبی باشد یا شفاهی بیک الی سه سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد و اگر شهادت دروغ در حکم محکمه مؤثر واقع نشده باشد مجازات مرتکب حبس تأدیبی از یکماه تا یکسال است.

بدیهی است که شهادت بر خلاف واقع وقتی مستلزم مجازات است که اقراران بسوء نیت داشته باشد و بنا بر این شهادت مخالف واقع مبنی بر جهالت و اشتباه بموجب این ماده قابل تعقیب جزائی نخواهد بود.

ماده ۳۸۶ قانون اصول مجازات جرائی ایران مقرر میدارد: هرگاه یکی از شهود بر خلاف واقع شهادتی داد پس از ثبوت رئیس محکمه با استدعای مدعی العموم یا مدعی خصوصی یا متهم امر بتوقیف او مینماید و پس از آن خود رئیس یا یکی از معاونین او استنطاقات اولیه را در حق او بعمل آورده الخ. این ماده بدو توقیف متهم را بشبوت کذب شهادت او منوط نموده و با وجود این پس از انجام امر توقیف مجدد آری رئیس محکمه را مأمور استنطاقات اولیه لازم می نماید هر چند این دستور ظاهراً خالی از مناقشه نمیباشد ولی بدیهی است که مقصود از ثبوت ثبوت در نتیجه محاکمه و حکم نیست بلکه ماده قانونی ناظر بر این است که در صورت دلایل یا قرائن قاطعه امر بتوقیف داده خواهند شد دیوان تمیز فرانسه در تفسیر ماده ۳۳۰ قانون اصول مجازات جرائی میگوید:

« امر بتوقیف شاهد کاذب از وظایف شخص رئیس دادگاه میباشد و از اختیاراتی است که بموجب ماده ۲۶۸ باو داده شده دادگاه در این مورد دخالتی نخواهد داشت. رئیس دادگاه میتواند شاهد کاذب را بزندان بفرستد یا در قصر عدلیه او را توقیف کند. »

ماده ۲۱۵. از جهات ذیل محتاج باصلاح و تکمیل بنظر میرسد:

اولاً در مجازات شهادت دروغ از حیث اینکه در حکم محکمه مؤثر یا بی تأثیر باشد فرقی گذاشته شده ولی نسبت با آثار شهادت های مؤثر در حکم که بالاخص در امور جنائی ممکن است متنوع باشد فرقی ملحوظ نشده و تعیین مجازات واحد برای دو نفر شاهد در امر جنائی که در اثر شهادت اولی متهمی محکوم باعدام شده و در نتیجه اظهارات دومی کسی بدو سال حبس مجرد محکوم گردیده دور از عدل و انصاف میباشد. تفصیل در این مقام و لزوم تعیین مجازات با رعایت تناسب موضوع شهادت و تأثیر آن در بعضی از قوانین دیگر مورد نظر مفتن واقع گردیده ولی در قانون ایران باین امر توجهی نشده است.

ثانیاً چنانچه شهادت دروغ باید مجازات شود کتمان شهادت نیز مجازات لازم دارد زیرا: همان طور که شهادت

دروغ ممکن است موجب تضییع حق شود کتمان شهادت نیز ممکن است سبب تفویت حق گردد و موضوع کتمان شهادت در قانون مجازات ایران مورد توجه واقع نشده است.

ثالثاً تطبیع برای شهادت کذب و یا تهدید برای آن که جرم های مستقل باید محسوب شوند در قانون مجازات مسکوت عنه مانده و مجازات برای آنها معین نشده است.

بموجب ماده ۲۱۸ قانون مجازات عمومی هر کس اعم از شهود و مطلعین و ممیزین و اهل خبره در امور حقوقی شهادت بدهد یا عاصداً بر خلاف اظهار عقیده کند که در حکم دادگاه مؤثر واقع شود بحسب تأدیبی از ۸ روز تا یکسال محکوم می شود.

بموجب ماده مذکور اولاً مسئولیت جرائی بمواردی انحصار یافته که شهادت کذب و اظهار خلاف واقع در حکم دادگاه تأثیر داشته باشد و بنابراین در صورت عدم تأثیر آن تعقیب جرائی مخالف قانون خواهد بود. ولی در بعضی از قوانین خارجی که بنظر نگارنده رسیده اظهار عقیده خبره و ممیز هرگاه مبتنی بر سوء نیت باشد در صورت عدم تأثیر نیز قابل مجازات تشخیص شده است.

ثانیاً اظهار عقیده برخلاف واقع فقط در موردی قابل مجازات تشخیص شده که عقیده بامر حقوقی مربوط باشد و بنابراین هرگاه خبره و ممیز با سوء نیت در امر جنائی یا جنحه یا خلافی بر خلاف واقع اظهار عقیده نماید از تعقیب جرائی مصون خواهد بود در صورتی که ضرر و زیان عقیده برخلاف واقع و مبتنی بر سوء نیت در امور جنائی بمراتب بیشتر از ضرر و زیان آن در امور حقوقی میباشد.

در غیر موقع شهادت هرگاه کسی برای دادن توضیحات بیکی از مراجع قضائی دعوت شود و شخص مدعو برخلاف واقع اظهاراتی کند و یا اطلاعات خود را مکتوم دارد حقاً و عدلاً مستحق مجازات میباشد ولی فصل ششم از قانون مجازات ایران در این خصوص نیز ساکت است.

مهدی وحدت